

Mødedato: 25. september 2018 / kl. 10:00 – 12:00

Mødested: PV22

Mødeemne: **Udvalg for MARK-Jylland**

Deltagere: *Elly Møller Hansen – Henning C. Thomsen – Jens Bonderup Kjeldsen – Peter Sørensen – Poul Erik Lærke – Preben Olsen – Anna Dorthe Østergaard*

Fraværende: *Ib Sillebak Kristensen – Mathias Neumann Andersen*

1. **Godkendelse af dagsorden** – godkendt

2. **Referat fra sidste møde** - Elly

Beskrivelser af specifikke arbejdsopgaver i marken:

Jens og Henning oplyser, at der er en proces i gang om dette. Markfolkene på Foulumgård, Askov og Flakkebjerg planlægger at afholde en temadag i oktober om bl.a. dette, og der laves en erfa-gruppe, hvor emnet indgår (se punkt 6).

Indstillinger:

* Databaser (Access /SQL):

Jens undersøger, om der er blevet afholdt et planlagt ekspertmøde om valg af Access eller SQL databaser, og hvad der i givet fald blev resultat af mødet. Hvis mødet ikke er afholdt, indkalder Jens til et nyt ekspertmøde, hvor de kan lave en indstilling til et kommende institutledelsesmøde. Det er vigtigt, at der kommer en afklaring af, hvilken type databaser der fremover skal benyttes i AGRO. Når valg af database er fastlagt, kan det være nødvendigt med efteruddannelse af personer, der skal benytte den pågældende type af database.

* Reservationer af udstyr/manualer:

Jens oplyste, at Helle Baadsgaard Sørensen tidligere har lavet en oversigt over relevant forsøgsudstyr. Jens vil sørge for, at der i løbet af vinteren bliver arbejdet videre med oversigt og reservation af udstyr, organisering af vedligehold/-kalibrering og tilgængelighed af diverse manualer. Jens vil i nødvendigt omfang inddrage VIP'er og it-/Outlook-kyndige.

* Stregkoder:

Laboratorieudvalget har meldt tilbage (referat den 13. juni 2018), at de vil indkøbe en stregkodelæser, således at de kan håndtere jordvandprøver med stregkoder fra Foulumgård. Jens vil arbejde videre med at klargøre et system, hvor der kan sættes stregkoder på jordvandprøver fra de mere end 1600 installerede sugeceller, som Foulumgård er ansvarlige for at tømme. Der er så vidt vides ingen nye planer om at benytte stregkoder på andre typer prøver.

Kvadratmeterpris:

Jens og Thomas Jensen (Flakkebjerg) arbejder videre med at få en ensartet metode til at beregne priser for markforsøg. Muligvis vil de foreslå, at kvadratmeterprisen helt eller delvist erstattes af en pris for hver af de operationer, der skal udføres i marken.

SIM-kort:

Løsning af problemer med uforklarlige lukninger af SIM-kort er udskudt til det nye økonomisystem er taget i brug. Det forventes, at det vil være lettere at løse disse problemer i det nye system.

Frokostseminar på Foulumgård:

Jens udtrykte glæde over, at der blandt VIP'erne var stor villighed til at holde frokostseminar på Foulumgård. Følgende datoer er besat med indlæg:

- 6. november 2018 (sædskifteforsøget v. Jørgen E. Olesen)
- 4. december 2018 (SmartGrass v. Jørgen Eriksen)
- 8. januar 2019 (majsforsøg v. Peter Sørensen)
- 5. februar 2019 (majs i lysimetreforsøg v. Søren O. Petersen)
- 19. februar (rapsforsøg v. Henrik Thers)
- 5. marts 2019 (Potentiale – en tør sommer i kartoflerne på Havrisvej v. Kirsten Kørup).

Det forventes, at en ny sæson af frokostseminarer på Foulumgård vil finde sted fra oktober 2019.

3. **Nyt fra Askov/Jyndevad** – Henning

Tre bygninger, der har været i udbud, er nu solgt. Køber er i fuld gang med at renovere. Den gamle laboratoriebygning (villa) er også solgt. For Henning er det meget tidskrævende, at køber har mange spørgsmål i forbindelse med genetablering af diverse funktioner i villaen, der har været lukket ned i flere år.

Askov har sået alt, hvad der kan sås (mangler dog en enkelt sort, for at forsøget med observationssorter kan blive sået).

I år er Askov igen plaget af råger, der kan ødelægge forsøgene. Særligt er der risiko for stor skade i karforsøgene. Henning har indhentet tilbud på en ny rågeskræmmer, som kan styres via mobiltelefonen (pris: 16.000 kr.). Derudover hænges der nye og mere vejrbestandige net ud over karrene for at modvirke rågeangrebene (pris: 25.000 kr.).

Henning og det øvrige mandskab på Askov har rigeligt af arbejde til vinter foruden mange timer opsparat tid til afspadsring og ferie.

4. **Nyt fra Foulumgård/Havrisvej – Jens**

Foulumgård er færdige med at høste (i år uden hjælp fra maskinstation) og er i fuld gang med at så. I øjeblikket er der desuden travlt med installation og klar-
gøring af sugecelleskabe på Foulumgård, mens dette arbejde er færdigt på Havrisvej. I alt er antallet af sugeceller beregnet til 1664 stk. I afstrømnings-
sæsonen kræver det 2-3 mand på fuld tid at udtage og håndtere prøverne derfra.

Foulumgård er inddraget i overvejelserne, om hvor og hvorledes der kan instal-
leres et mini-vådområde i lille skala under tag på Foulumgård. Der er flere
muligheder, men også store omkostninger til leje af eksisterende bygninger.

René Madsen er ansat som elektroniktekniker.

Udvalg for MARK-Jylland støtter Jens's opfordring til, at alle forskere, der på-
begynder nye projekter, hvor der skal bruges teknisk udstyr, husker at kontakte
René Madsen, Dennis Christensen eller Morten Skov for at sikre, at der ikke
købes udstyr, som ikke fungerer sammen med det øvrige udstyr eller på anden
måde ikke er hensigtsmæssigt.

I specialanlægget kan tagene ikke længere bruges. Det blev ikke diskuteret,
hvilken indsats der påtænkes for at løse problemet.

5. **Udfordringer i 2018 - Elly**

Jens fortalte, at vanding generelt har været en stor udfordring, da de ikke har
erfaring med vanding under meget tørre forhold. Nogle forsøg på Foulumgård
er blevet nødvandet efter forskerens ønske. På Havrisvej har man ikke kunnet
følge med til at vande forsøgene optimalt, dels pga. tidpres og dels fordi van-
dingsudstyret ikke er godt nok. Majsforsøget på Havrisvej blev kasseret pga.
tørkestres (SEGES-forsøg). Kommunikationen mellem Foulumgård og
forskerne har været for dårlig. Det vil Foulumgård forsøge at rette op på frem-
over.

Jens ønsker, at der i alle forsøgsbeskrivelser oplyses, hvilket vandunderskud der
skal udløse en vanding og med hvor mange millimeter, samt at det i øvrigt
beskrives, hvordan der skal føres vandingsregnskab.

En anden erfaring har været, at nogle forsøg på Havrisvej har ligget for tæt på
hinanden, så det ikke har været muligt at vande et forsøg med vandingskanon

uden også at vande et andet forsøg helt eller delvist. Det er uheldigt, da forskellige afgrøder ikke nødvendigvis har samme vandingsbehov. Mulighed for vanding af et nyt forsøg skal derfor overvejes inden forsøg etableres i marken. Peter nævnte, at der generelt er stor variation i markerne på Havrisvej, hvilket særligt kunne ses i den meget tørre sommer 2018. Jens mener, at Tovgaard-arealerne er bedre end Kongsgaard-arealerne.

Henning fortalte, at vanding også har været en meget stor udfordring på Jynde-
vad, hvor vandingsudstyret er gammelt og slidt. Det kan undre, at der er meget arbejde med vanding på en næsten nedlagt forsøgsstation. Men Flakkebjerg har flere forsøg med mange parceller, som skal vandes optimalt for at kunne vurdere sygdomssmitte, som bedst vurderes på en sydlig lokaltet.

Henning oplyste ligeledes, at en anden udfordring på Jynde-
vad er, at det tilgængelige forsøgsareal er for lille til, at der kan opretholdes et godt sædskifte til f.eks. vinterhvede. Det er uholdbart i længden, da det kan give misvækst pga. sædskiftesygdomme.

Elly nævnte, at der synes at være behov for procedurer, der kan mindske risikoen for fejl i forbindelse med forsøgsarbejdet. Fejl kan ikke undgås, men risikoen skulle gerne minimeres, da fejl kan få alvorlige konsekvenser. En mulighed kunne være, at der, som ved Myndighedsbesvarelser, udpeges personer til at udføre kvalitetssikring af f.eks. af gødnings- og udsædsmængder, sprøjteplaner mm. Desuden er det vigtigt at sikre, at forsøgsbehandlinger udføres i de planlagte parceller.

Jens og Henning var enige og fortalte, at kvalitetssikring allerede var på dagsordenen ved en temadag for AGRO's forsøgspersonale (se punkt 6).

6. **Temadag og etablering af ERFA-grupper - Henning**

Den 25 oktober 2018 afholdes en temadag på Askov Forsøgsstation over emnet "Kvalitet i markforsøg". Markpersonale fra hele AGRO inviteres til temadagen, som vil byde på eksterne og interne indlæg. Desuden vil der blive etableret 5 ERFA-grupper:

- Sugeceller: vedligehold og prøveudtagning (tovholder Karin Gaarde)
- Grundlæggende procedurer for markforsøg (klip/høst og formaling af prøver) (tovholder Erling E. Nielsen)
- Økologiforsøg (tovholder Karen Heinager)
- Autostyring/GIS (tovholder Søren Sommer Pedersen eller Per Heinager)
- Kvalitetssikring og kalibrering af forsøgsudstyr (tovholder Pia J. Andersen).

7. Bemandingsplaner og budget for år 2019

Der er pt. ingen penge til interne ansøgninger. Udvalg for MARK-Jylland anbefaler, at der ved næste indmelding af interne projekter genindsættes et skema i dokumentet, hvor arbejdsbelastningen i det pågældende forsøg kan angives for hvert kvartal. I lyset af at der er glædelige tegn på, at interne projekter indmeldes tidligere på året end førhen, vil dette være til stor gavn for planlægningen af forsøgsarbejdet i marken. Det forudsætter dog, at opgørelsen af arbejdsbelastningen videregives til Jens, Henning og Thomas Jensen (Flakkebjerg) på et ligeledes tidligt tidspunkt af året.

Udvalg for MARK-Jylland er meget tilfredse med, at der er taget initiativ til tidlig indmelding af interne projekter og håber, at dette vil være en årlig tilbagevendende begivenhed. Tidlig indmelding af projekter vil især have sin berettigelse i år, hvor der er mere plads i budgettet end i 2019.

8. Investeringsplaner fremadrettet Askov/Jyndevad - Henning

Henning fremhævede, at der er behov for fornyelse af en lang række gamle maskiner på Askov. For eksempel er mejetærskeren 40 år gammel, og det er ikke længere muligt at skaffe reservedele til den. Man er derfor afhængig af den lokale smeds opfindsomhed mht. uautoriserede reparationer, som kan være temmeligt kostbare.

Det er desuden et problem, at der i mange år ikke er blevet foretaget afskrivninger af maskiner, hvorfor der ikke umiddelbart er penge til at geninvestere i nye maskiner. Udvalg for MARK-Jylland bakker op om Jens og Henning's ønske om et fælles møde med Erik Steen Kristensen, Birgit Sørensen og Thomas Jensen (Flakkebjerg) for at få opstillet en langsigtet plan for investeringer og afskrivninger på forsøgsstationerne. Ellers vil vi ikke kunne leve op til AGROs Strategi 2016-2020, hvor det angives som en af vore styrker, at vi har "Unikke forsøgsfaciliteter og veldokumenterede analyse- og måleteknikker" samt lover at: "Vi vil løbende uddanne personalet på forsøgsstationerne og opgradere vores forsøgsudstyr".

9. Egen "reservedelslager" til sugeceller

Henning har et ønske om at etablere et mindre reservelager med sugeceller på Askov, dvs. indkøbe materiale og selv samle sugecellerne. Det blev aftalt, at Henning diskuterer sagen med Erik Steen Kristensen.

10. Evt.

Mosegård

Det forlyder, at lejen af Mosegård opsiges. Da en hel del forsøgsudstyr opbevares der, er det vigtigt, at der skaffes plads til udstyret et andet velegnet sted.